

ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА

УДК 37.06:004.22

ІНФОГРАФІКА ТА ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

А. І. Коноплицька

здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, група ЦТ-31,
навчально-науковий інститут автоматичної кібернетики та обчислювальної техніки
Науковий керівник – к.е.н., доцент Т. Ю. Бабич

*Національний університет водного господарства та природокористування,
м. Рівне, Україна*

У статті розглядається використання інфографіки в освітньому процесі здобувачів вищої освіти, її переваги та недоліки, а також методи її використання для досягнення максимального ефекту. Висвітлюються різні типи інфографіки, які можуть бути використані для передачі інформації у різних галузях знань. Стаття допоможе зрозуміти, як використання інфографіки може поліпшити якість навчання та зробити освітній процес більш ефективним для здобувачів вищої освіти.

Ключові слова: інфографіка, освітній процес, візуалізація даних.

This article explores the use of infographics in the educational process for higher education students, its advantages and disadvantages, as well as methods for maximizing its effectiveness. Different types of infographics that can be used to convey information in various fields of knowledge are highlighted. This article will help to understand how the use of infographics can improve the quality of learning and make the educational process more effective for higher education students.

Keywords: infographics, educational process, data visualization.

Актуальність дослідження інфографіки та її використання в освітньому процесі здобувачів вищої освіти визначається важливістю впровадження сучасних технологій та методів навчання, які забезпечують більш ефективний процес засвоєння знань та вмінь. Використання інфографіки дозволяє створювати візуальні зображення складної інформації, що полегшує сприйняття та запам'ятовування навчального матеріалу, а також розвиває інформаційну грамотність учнів та студентів. Тому використання інфографіки у процесі навчання є важливим для покращення якості освіти та підготовки кваліфікованих фахівців у різних галузях знань, а також інфографіка покращує розуміння студентами нормативних документів.

Метою статті є дослідження застосування інфографіки в освітньому процесі здобувачів вищої освіти, визначення її переваг та недоліків, використання її в нормативних документах, а також огляд методів її ефективного використання для поліпшення якості навчання і надання освітньому процесу більш привабливого та доступного для студентів вигляду.

В сучасному світі, де кількість інформації, що оточує нас, зростає експоненційно, використання інфографіки стає все більш актуальним і необхідним. Інфографіка – це добірка зображень, діаграм і мінімального обсягу тексту, що роблять огляд теми більш доступним і легким для розуміння. Зазвичай оригінальна та креативна інфографіка є найефективнішою, бо вона привертає до себе увагу і не відпускає [1]. Використання інфографіки в освітньому

процесі здобувачів вищої освіти може допомогти зробити навчання більш цікавим та ефективним, зокрема завдяки забезпеченню більшої доступності і зрозумілості інформації, а також розвитку інформаційної грамотності студентів.

Інфографіка широко використовується в університетах України як засіб візуалізації інформації для студентів та працівників університетів. Наприклад, викладачі можуть створювати інфографіки для демонстрації студентам складних тем або процесів, які потребують зрозумілого та наочного пояснення.

Також інфографіка використовується для представлення результатів досліджень та статистичних даних, таким чином інформація виглядає більш яскраво, ефектно і, відповідно, доступно. Крім того, інфографіку успішно долучають для створення презентацій, буклетів та інших матеріалів, які допомагають університетам привернути увагу студентів та потенційних абітурієнтів.

У деяких випадках елементи інфографіки використовуються для популяризації наукових знань та результатів наукових досліджень серед широкої аудиторії, наприклад, шляхом розміщення на сайтах університетів або в соціальних мережах.

Незважаючи на численні переваги, які надає використання інфографіки в освітньому процесі, наявні також і деякі проблеми, які варто врахувати. Одна з головних проблем полягає у необхідності розроблення належного інфографічного матеріалу. Якщо інфографіка є погано структурованою або відображає некоректну інформацію, то вона може стати джерелом плутанини та непорозумінь.

Крім того, інфографіка може не підійти для всіх типів навчання. Деякі учні можуть мати проблеми з розумінням складних графіків та діаграм, тому важливо враховувати різноманітність стилів навчання та потреби учнів у візуальному матеріалі.

Іншою проблемою є те, що візуалізація даних може спотворювати реальність. Наприклад, графіки та діаграми можуть змінювати сприйняття реальності, підсилюючи певні аспекти та ігноруючи інші. Це може призвести до викривлення об'єктивної інформації та збільшення ризику неправильного розуміння фактів.

Інфографіка може бути залежною від технічної інфраструктури, як-от швидкість Інтернету або якість відтворення на різних пристроях. Тому, якщо навчальний матеріал залежить від цифрової інфраструктури, важливо забезпечити стабільність та якість доступу до інформації для всіх учнів.

Міністерство освіти і науки України підтримує використання інфографіки в освітньому процесі та активно впроваджує її в практику навчання. У 2020 році був розроблений національний стандарт «Інформаційна грамотність», який передбачає навчання учнів використанню інформаційних технологій, включаючи інфографіку. 20 січня 2023 року в Міністерстві освіти і науки України відбувся брифінг щодо узгодженої МОН, Комітетом ВРУ з питань освіти, науки та інновацій і УЦОЯО моделі вступу до закладів вищої освіти у 2023 році (рис. 1).

Нами проаналізовано кілька офіційних сайтів закладів вищої освіти України на предмет наявності не лише будь-якої інформації у вигляді інфографіки, а конкретно – нормативних внутрішніх документів, а саме різнопланових Положень стосовно діяльності університетів, порядку звернень студентів тощо. Адже офіційну документацію представлено у вигляді сухого формалізованого тексту, який не завжди можливо швидко охопити і зрозуміти, особливо молоді, оскільки в сучасних умовах актуально візуальне подання інформації. Серед закладів вищої освіти, сайти яких були розглянуті, були такі університети як: Державний університет «Житомирська політехніка», Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, Львівський національний університет імені Івана Франка, Запорізький національний університет, Національний університет «Острозька академія», Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, Національний університет

«Львівська політехніка», Рівненський державний гуманітарний університет, Луцький національний технічний університет, Національний університет «Чернігівська політехніка», Національний університет харчових технологій, Національний університет «КПІ», Київський національний університет ім. Шевченка. У результаті проведеного дослідження можна зробити висновок, що використання інфографіки для візуалізації нормативних документів ще не є дуже поширеним в нашій державі.

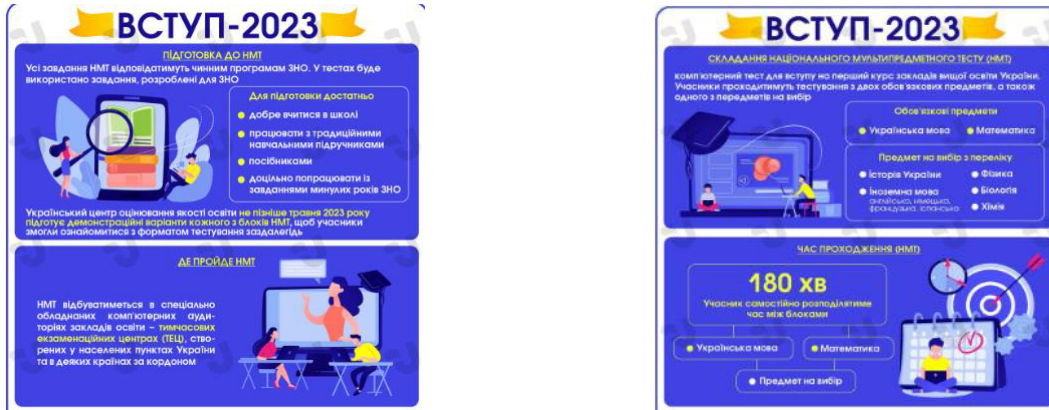

Рис. 1. Приклад інфографіки про модель вступу від МОН 2023 [2]

Серед розглянутих закладів вищої освіти визначено лише два університети (Національний університет «Львівська політехніка» та Національний університет харчових технологій), які на своїх офіційних сайтах використовують інфографіку для нормативних документів (рис. 2–3). Варто відзначити досвід Львівської політехніки, де користувачам надається можливість вибрати, в якій формі вони бажають ознайомитися з документами (щоправда, наразі доступно лише одиниці візуалізованих документів).

Рис. 2. Інфографіка Національного університету «Львівська політехніка» [3]

Отже, інфографіка може бути використана як ефективний інструмент для передачі інформації про нормативні документи та покращення якості навчального процесу. Вона

може допомогти здобувачам освіти зрозуміти складну інформацію, швидше засвоїти матеріал та забезпечити краще оволодіння знаннями.

ЩО РОБИТИ, КОЛИ НЕ ПОГОДЖУЄШЯ ІЗ ПІДСУМКОВОЮ ОЦІНКОЮ З ДИСЦИПЛІНИ?

Спірні питання з проведення екзаменаційних сесій розглядає апеляційна комісія, яка створюється розпорядженням декана факультету/директора інституту під його головуванням. У складі комісії окрім декана факультету/директора інституту або його заступника з навчальної роботи присутні завідувач кафедри, за якою закріплена дисципліна, двох-трьох провідних викладачів кафедри, у тому числі лектора дисципліни. До складу комісії можуть бути включені представники ради студентського самоврядування.

ПРОЦЕДУРА ОСКАРЖЕННЯ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ:

- у день проведення усного екзамену або у день оголошення результатів письмового екзамену, але не пізніше наступного дня після оголошення результатів здобувач особисто подає апеляційну заяву на ім'я декана факультету/директора інституту. В заяві вказується причина подачі апеляції;
- розпорядженням декана факультету/директора інституту створюється апеляційна комісія;
- апеляція розглядається на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного робочого дня після її подання в присутності здобувача, але не пізніше останнього дня сесії;
- у разі складання іспиту (заліку) у письмовій формі апеляційна комісія оцінює письмові відповіді здобувача, який подав апеляцію, на кожне завдання окремо за критеріями, визначеними в робочій програмі навчальної дисципліни. Додаткове опитування студента під час розгляду апеляції не допускається;
- у разі складання іспиту (заліку) в усній формі студентів дають можливість повторно скласти підсумковий контроль членам апеляційної комісії за новим білетом.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

ДОБРОЧЕСНІСТЬ - ЦЕ УОСОБЛЕННЯ ВАШОГО ВЛАСНОГО Я

ДЖОН Д. МАКДОНАЛЬД

@nuftinfo

Рис. 3. Інфографіка Національного університету харчових технологій [4]

Отже, у представлений статті проаналізовано переваги та недоліки використання інфографіки у навчальному процесі, а також наведено приклади її використання для досягнення максимального ефекту. З одного боку, інфографіка є дуже зручним засобом подання та візуалізації інформації для сприйняття її студентами, а з іншого боку, на її створення потрібні відповідні спеціалісти з певними навичками та вміннями.

На основі проведеного дослідження можна зробити висновок, що інфографіка має великий потенціал у педагогічному процесі, а також в розумінні студентами нормативних документів. Проте, для досягнення максимального ефекту використання інфографіки в освітньому процесі потрібно враховувати індивідуальні особливості здобувачів вищої освіти та підбирати відповідні методи та технології.

1. Що таке інфографіка? Приклади, шаблони та поради з дизайнування інфографіки. URL: <https://ua.venngage.com/blog/what-is-an-infographic/> (дата звернення: 21.03.2023). 2. Укрінформ. URL: https://www.ukrinform.ua/rubric-other_news/3657443-vstupna-kampania-2023-infografika.html (дата звернення: 21.03.2023). 3. Національний університет «Львівська політехніка». URL: <https://lpnu.ua> (дата звернення: 21.03.2023). 4. Національний університет харчових технологій. URL: <https://nuft.edu.ua> (дата звернення: 21.03.2023).